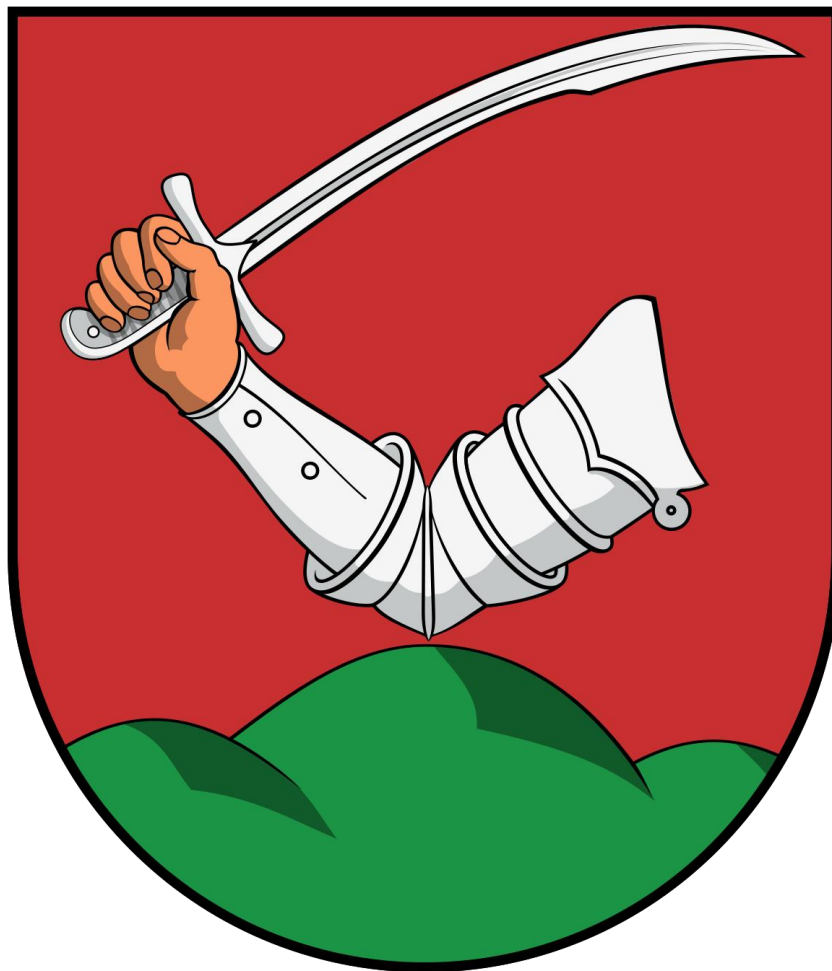

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Karakószörcsök Község
Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	68
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	74
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	75
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	76
1. A HEP IT részletei.....	76
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	76
Jövőképünk	77
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	78
3. Megvalósítás	80
3.1 A megvalósítás előkészítése	80
3.2 A megvalósítás folyamata	80
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	83
3.4 Nyilvánosság	83
3.6 Érvényesülés, módosítás	84
4. Elfogadás módja és dátuma	85

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Karakőszörcsök Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Régió:

A Közép-dunántúli régió a Dunántúl középső részén helyezkedik el, 11.117 négyzetkilométer területen. Közigazgatásilag három vármegyére oszlik: Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém. A régió lakónépessége 2012-ben 1.090.346 fő volt, ebből 563.160 a nő és 527.186 fő a férfi. Az aktív korú lakosság aránya a régió teljes lakosságához képest majdnem eléri a 70%-ot (758.254 fő).

A régió egy részét alkotó Veszprém vármegye 4.493 km² nagyságú. A Dunántúl közepén, a Balaton északi partja és a Kisalföld között terül el. Veszprém vármegyében 10 járás, 9 kistérség, 202 község, 15 város, ebből Veszprém, a vármegyeszékhely található. A népesség számát tekintve- az országos helyzethez hasonlóan- csökkenés jellemzi.

Fekvése:

Karakőszörcsök Magyarország Dunántúli részén, a Bakony alján, Veszprém megyében található, a Devecseri Kistérséghez tartozik. A Somló és a Ság hely között bújik meg, és a Balaton sincs messze. A 8. számú főút mentén fekvő kis települést átszeli a Budapest-Szombathely vasútvonal.

Nevének eredete:

Előtagja a szláv Krakov vagy Krakkó hely- és víznévből képződött, utótagja pedig galagonyást jelent. „Magyarra” fordítva tehát Karakőszörcsök: Galagonyáshely.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Története:

Először 1288-ban tűnt fel Zurchuk néven, később – 1426-ban – már Karakozurchek. Először királynéi birtokként szerepelt, majd kisebb nemesek birtokolták. Az egytelkes kisnemesek 1488-ban négy forint országos adót fizettek. Tehát már a középkorban nemesi falunak számított, bár néhány jobbágyság is élt már itt ekkor.

A török időkben elpusztásodott, lakatlanná vált. A dézsmaszedők 1571-ben már pusztának mondták, s csak 1603-ban került ismét az adószedők jegyzékébe. Ekkor csak egytelkes nemeseit említik, jobbágysága nincsen. A faluban élő zsellérréteg a XIX. század elején is csak kis hányada volt a nemességnek.

A lakosság őstermeléssel és szőlőműveléssel foglalkozott. A Somló hegy nagyszőlősi részének szőlőbirtokosai között már 1542-ben szerepeltek a karakószörcsöki szőlősgazdák. Népessége a középkorban is magyar anyanyelvű volt, nagyjából római katolikus, kisebb részt evangélikus hitű lakossággal. Iskolájában 1771-től 1980-ig tanítottak.

Karakószörcsök népessége a múlt században lassan, de egyenletesen fejlődött egészen 1910-ig, 1828-ban 579 fő, 1851-ben 686, 1890-ben 713, 1910-ben pedig 725 lakosát írták össze. Ebben az időben kezdődött meg a mezőgazdasági proletariátus elvándorlása a községből. Ezért, és az alacsony természetes szaporodás miatt erősen megfogyatkozott a lélekszám, 1969-ben már csak 520, 2001-ben 320 fő. Mostanra ez a drasztikus népességfogyás megállt, 2011-ben a lakosságszám 319 fő.

Talán a vasúti közlekedésnek köszönhetően településünkön nem jelentős a munkanélküliség.

Településünkön három egyesület működik: Sportegyesület, Polgárőr és Tűzoltó Egyesület, valamint az „Együtt Karakószörcsök Kultúrájáért Egyesület”. Az egyesületeknek köszönhetően a lakosság aktívan részt vesz a közéletben.

Önálló hivatala nincs, Karakószörcsök 2013-tól a Tüskevári Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik.

Gazdasága:

Mezőgazdasággal és állattartással ma már kevesen foglalkoznak és a vállalkozók száma is kevés. Az aktív korú lakosság a közeli városokban talál munkalehetőséget.

A település infrastrukturális helyzete megfelelő. A község vezetékes vízzel, villannyal, gázzal ellátott, telefonhálózattal, burkolt (portalánított) utakkal rendelkezik.

A településen a 90-es évek elején épült faluház a lakosság szinte minden igényét kiszolgálja. Az épületben található az orvosi rendelő, a fodrászüzlet, a könyvtár, a polgármesteri hivatal, az e-Magyarország Pont, valamint egy - a rendezvények helyszínéül szolgáló - nagyterem.

Korszerű sportöltözőnk nemcsak a helybeli és a vendég futballisták számára áll nyitva, hanem a szabadtéri rendezvények kiszolgálóhelyéül is szolgál.

Néhány éve épült, uniós előírásoknak megfelelő játszótér a településen élő gyermekek számára nyújt kikapcsolódási lehetőséget. A település központjában lévő pihenőpark minden helybeli, hozzánk látogató vendég, turista és átutazó számára kényelmet, kellemes pihenési lehetőséget biztosít.

A képviselő-testület és a polgármester azon munkálkodik, hogy a lehetőségeket kihasználva a település élhetőbb képet mutasson mind az itt lakók, mind pedig az ide látogató vendégek számára. Ennek érdekében az alábbi beruházások történtek zömében pályázati pénzek felhasználásával:

*Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

Faluház

Sportöltöző

Buszforduló

Játszóter

*Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

Park

Buszváró

Ravatalozó

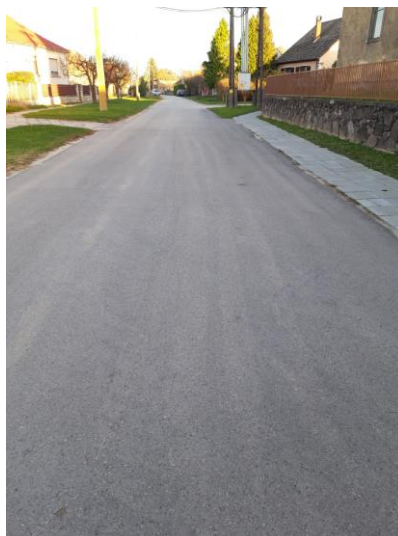
Belterületi járdáink és a útjaink felújításra kerültek:

Árpád utca – járda

Petőfi utca - járda

Dózsa utca

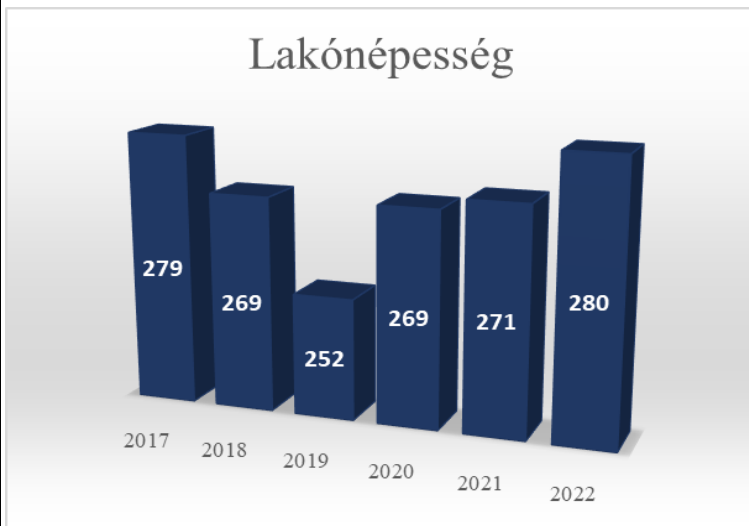

Kossuth utca

Tájház

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	279	bázis év
2018	269	96,42%
2019	252	93,68%
2020	269	106,75%
2021	271	100,74%
2022	280	103,32%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 1. számú táblázat mutatja, hogy 2017-től 2019-ig volt egy jelentősebb mértékű csökkenés a lakónépesség számában, azonban 2020-tól folyamatosan növekszik a népesség. 2022-ben a 280 fő a falu lakossága.

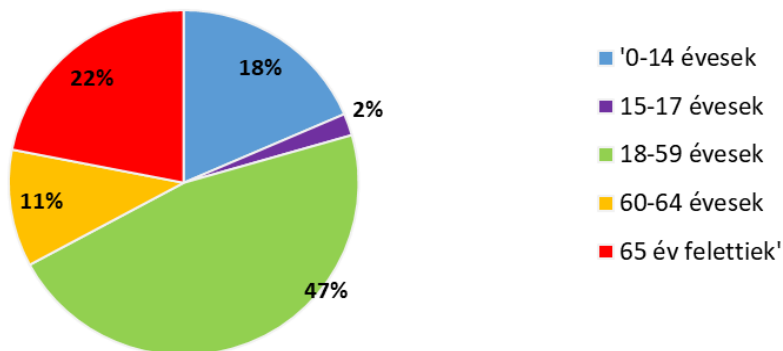

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

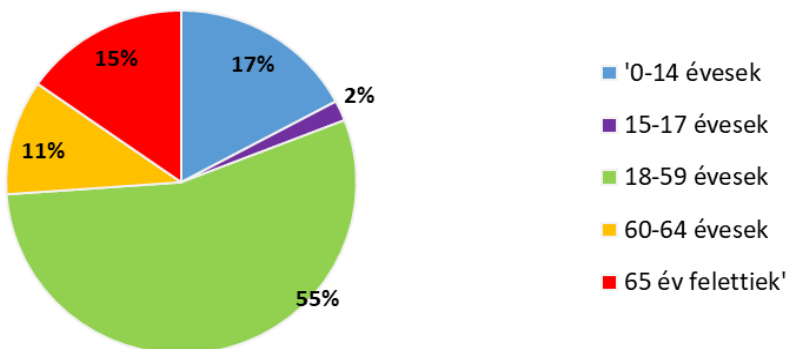
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	157	146	303	51,82%	48,18%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	2,97%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	27	27	54	8,91%	8,91%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	3	6	0,99%	0,99%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	86	68	154	28,38%	22,44%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	17	16	33	5,61%	5,28%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	24	32	56	7,92%	10,56%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

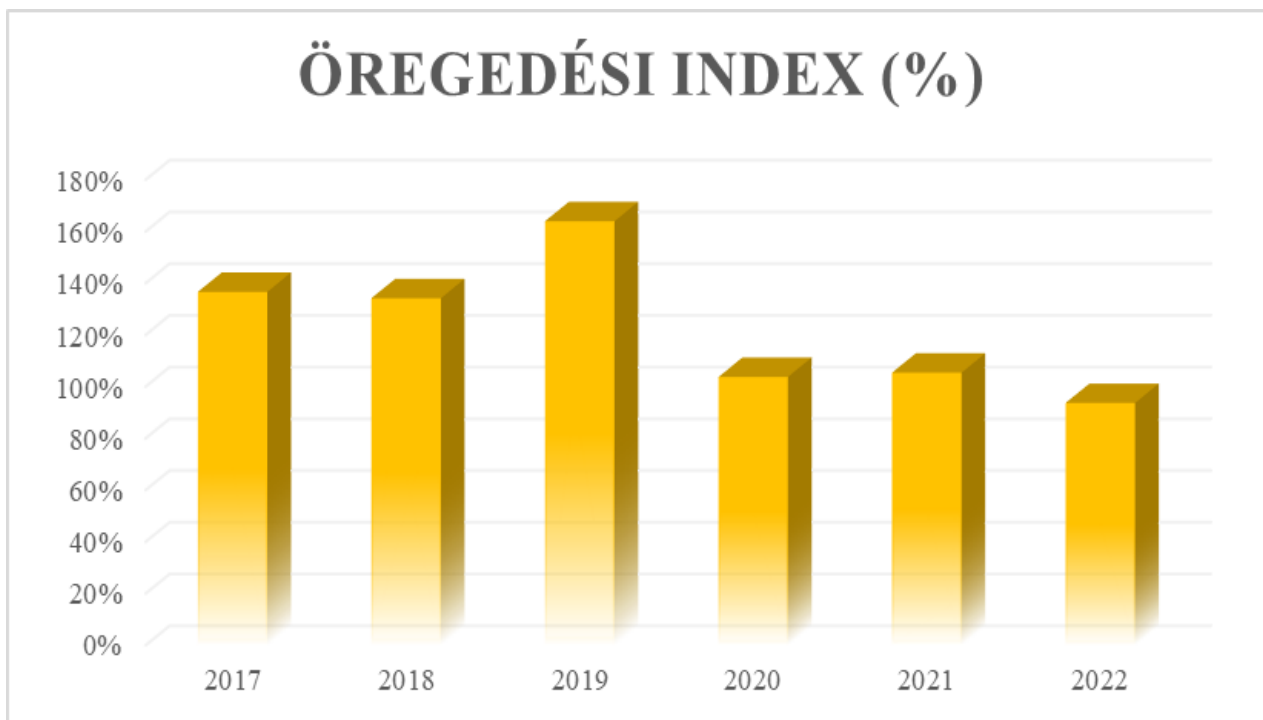

A 2. számú táblázat és hozzá tartozó diagramok alapján megállapíthatjuk, hogy az állandó lakosságnak az aktív korú 18-59 évesek teszik ki a legnagyobb részét, majd a második legnagyobb csoport a gyerekek, őket követik a 65 év feletti idősök, aztán a 60-64 éves korcsoport következik és végül, akik a legkevesebben vannak a településen, ők a 15 és 17 év közöttiek.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	56	41	136,59%
2018	55	41	134,15%
2019	59	36	163,89%
2020	56	54	103,70%
2021	59	56	105,36%
2022	59	63	93,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

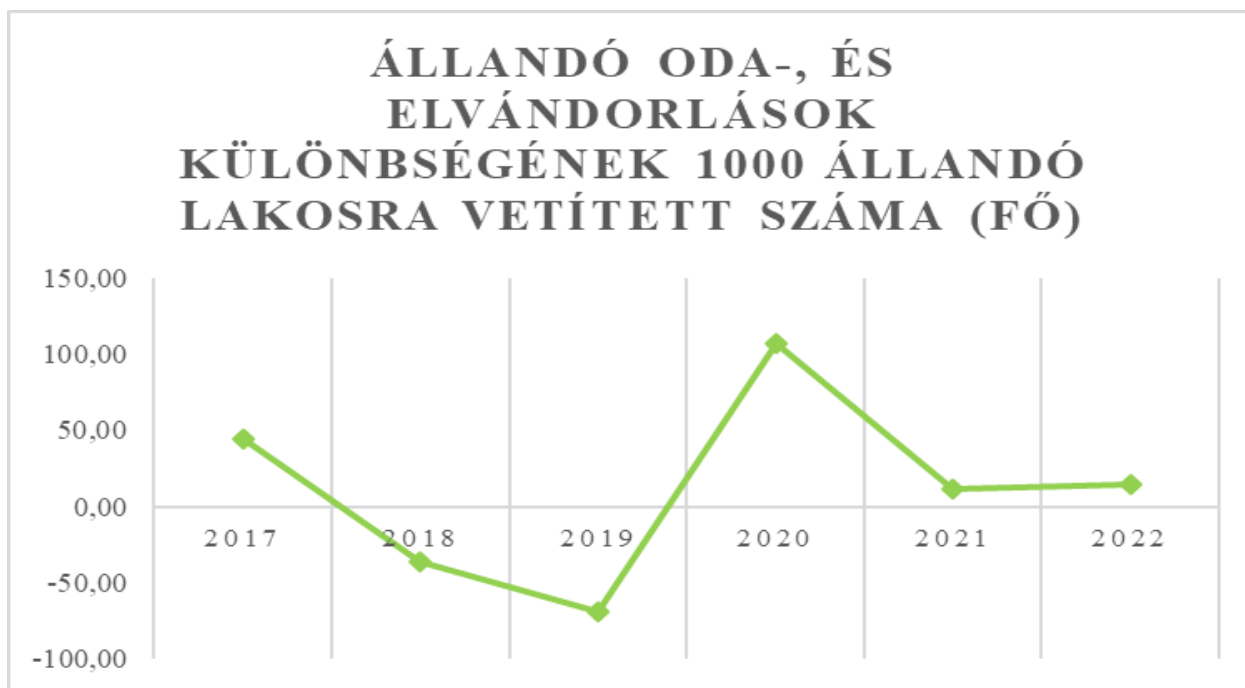

Az öregedési index azt mutatja meg, hogy száz 14 év alatti lakosra hány 65 éves vagy annál idősebb ember jut. A fenti táblázatból látszik, hogy az öregedési index mértékében 2020-ban történt jelentős csökkenés, viszont még mindig 100% feletti értéket mutatott. A 2021-es évről 2022-re pedig egy igencsak kedvező változás történt, vagyis 100% alá csökkent ez az érték. Ez a változás település jövőjét tekintve nagyon biztató.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	44,04
2018	-36,50
2019	-69,10
2020	107,49
2021	11,11
2022	14,76

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a belső vándorlási egyenleg, amely azt mutatja meg, hogy egy adott település népessége valamely évben hány ezrelékkel nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében.

A fenti táblázat adataiból kitűnik, hogy a településre való oda- és elvándorlások száma az utóbbi 3 évben pozitív előjelű.

Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	0,00
2018	-7,30
2019	3,84
2020	-15,36
2021	-3,70
2022	-14,76

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnos a természetes szaporodás és a halálozás aránya évekre visszamenőleg negatív statisztikát mutat. A település lakosságmegtartó erejét növelni szükséges, ami nehéz és komoly erőfeszítéseket kívánó feladat lesz.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Karakőszörcsök Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat az önkormányzat működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Karakószörcsök Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során törekszünk arra, hogy településünkön az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód feltételeit folyamatosan biztosítsuk, fenntartsuk. Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogyan az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.” Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítésekor fontos szempont számunkra a hátrányos helyzetű csoportok: mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek és fogyatékkal élők képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése, annak érdekében, hogy a településünkön élők minél nagyobb eséllyel legyenek jelen a szabad munkaerő-piacon. Előmozdítjuk a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését. Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak.

A község lakosságának legnagyobb küldetése fenntartani a települést. Az itt élő fiatalok megtartása a cél, hogy a felnövekvő nemzedékek is itt képzeljék el további életüket. Sajnos a gazdasági helyzet, az önkormányzat anyagi nehézségei jelenleg nem teszik lehetővé, hogy olyan lehetőségeket kínáljanak a fiataloknak /pl.: munkahelyek/, melyek arra ösztönöznék őket, hogy itt telepedjenek le. Érdemesebb talán a turizmus kialakításában gondolkodni, hiszen ehhez a helyi adottságaink is megvannak. Kisközösség lévén nagy az összetartó erő. Fontos feladatunk az idős generáció hagyományait, értékeit átadni a fiatal nemzedéknek. A falu vezetése a lakosság önzetlen segítségével sokat tesz azért, hogy Karakószörcsök élhető település legyen.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Karakószörcsök Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009- 2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves

cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének növelése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára.

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester október 31-ig benyújtja a képviselő-testületnek.

Évről évre egyre kevesebb anyagi lehetősége van a településnek arra, hogy éves költségvetési koncepciójába olyan kiadásokat tervezzen, mellyel csökkenthetné a nagyvárostól távoli kistépülés adta hátrányokat. Az évente megrendezésre kerülő hagyományos rendezvények lebonyolítására bizonyos összeg betervezésre kerül, de próbálják minden esetben a támogatók minél szélesebb körben történő bevonását is biztosítani. Tervezésre kerül bizonyos mértékig az aktív korú munkanélküli lakosság, a gyermekek, az inaktívak támogatása is.

*Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Az önkormányzat gazdasági programja 2019-2024 éves időszakra határozza meg azokat a célkitűzéseket, feladatokat, amelyeket a költségvetési lehetőségekkel összhangban meg szeretne valósítani. A gazdasági programban elsődleges szempont a helyi közszolgáltatások biztosítása, különös tekintettel a kötelezően ellátandó feladatokra. E mellett fontos feladata az önkormányzatnak az egészséges ivóvízellátás, az óvodai nevelés, az általános iskolai oktatás és nevelés, az egészségügyi és szociális alapellátás, a közvilágítás, a helyi közutak és köztemető fenntartása. Az önkormányzat gazdasági programjában meghatározta azokat a feladatokat, amelyeket az esélyegyenlőség biztosítása érdekében tenni szeretne. Kitért a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek esetében a preventív tevékenység erősítésére, a tanulói képesség kibontakoztatásának elősegítésére. A szociális alapellátás, a gyermek és ifjúsági feladatok, munkahelyteremtés kiemelt szerepet kapnak a gazdasági programban.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Az önkormányzat 2007-ben fogadta el a településrendezési és településszerkezeti tervet. A rendezési terv a jogszabályi előírások és helyi sajátosságok figyelembevételével készült el.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2013-as évtől továbbra is társulás formájában látja el 28 település - köztük Karakószörcsök is- a járó beteg ellátást, a hét közti és hétvégi ügyeletet, a családsegítő és gyermekjóléti, illetve a belső ellenőrzési feladatokat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A TEIR adatbázisán kívül a felhasználható adatokat az iskola, óvoda, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, védőnő, orvosok, könyvtár és művelődési ház, a közös önkormányzati hivatal nyilvántartásai, polgármester biztosították. Térségi szinten kaptunk ismereteket a munkaügyi központ adatbázisából is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezeket a személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése értelmében a **jövedelem**: az az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó megszerzett vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.

vagyon: az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4. § -a értelmében **jövedelem**: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott belföldről vagy külföldről származó vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét; **rendszeres jövedelem**: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	51,79	27,67
2018	54,73	22,84
2019	53,15	17,11
2020	48,51	21,09
2021	44,75	17,42
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népesség jövedelmi helyzetére vonatkozóan a 2022-es évre nézve nem állnak rendelkezésre adatok. Viszont a 2021-es év vonatkozásában megállapíthatjuk, hogy az állandó népesség 44,75%-a volt SZJA adófizető, illetve az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya pedig 17,42% volt a településen.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során közfoglalkoztatást szervez, figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását, döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit, az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §. Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan különleges helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	8,13	1,15	4,64%
2018	6,03	1,19	3,61%
2019	3,60	2,50	3,05%
2020	2,83	4,60	3,72%
2021	6,19	2,41	4,30%
2022	4,12	4,60	4,36%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

Megállapíthatjuk az aktív korú nyilvántartott álláskeresőkre nézve, hogy a számuk 2019-től folyamatos emelkedést mutat. A nők aránya jelenleg, bár nem sokkal, de nagyobb, mint a férfiaké.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	11	8	6	7	8	8
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	9,09%	0,00%	0,00%	14,29%	12,50%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	12,50%	12,50%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00
	%	9,09%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	25,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	2,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	18,18%	25,00%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	1,00	2,00	1,00	1,00	2,00
	%	45,45%	12,50%	33,33%	14,29%	12,50%	25,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	5,00	1,00	2,00	4,00	2,00
	%	18,18%	62,50%	16,67%	28,57%	50,00%	25,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A nyilvántartott álláskeresők száma Karakószörcsökön a 2021-es és a 2022-es évi adatokat összehasonlítva változatlan, vagyis 8 fő.

Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2017	63,64	14,29
2018	62,50	20,00
2019	33,33	0,00
2020	28,57	50,00
2021	25,00	100,00
2022	37,50	66,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

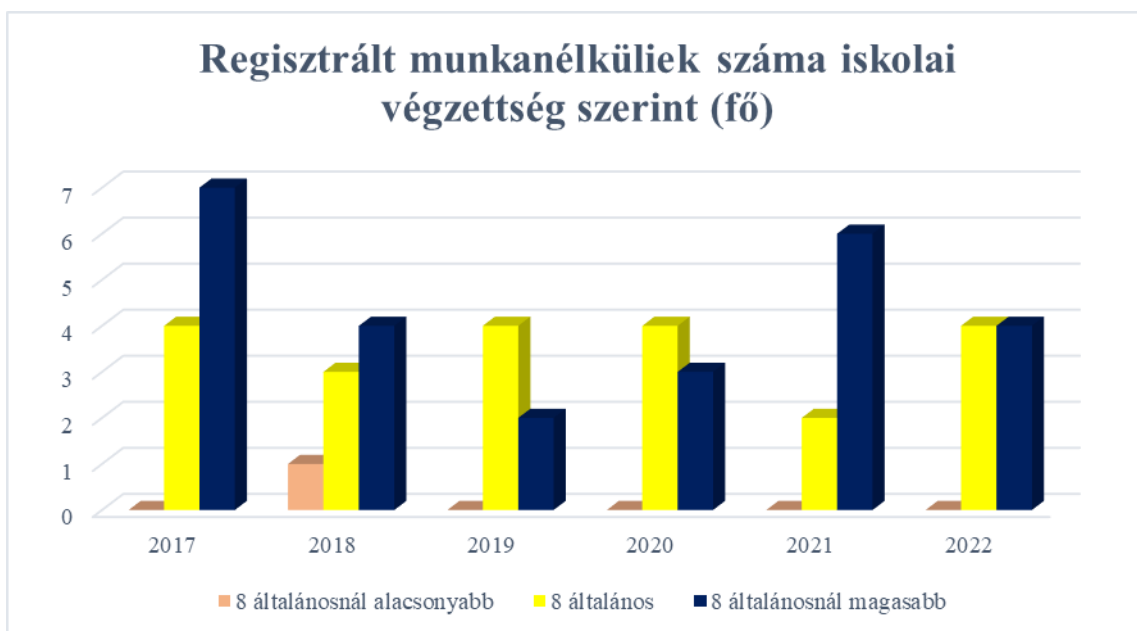
Ez a tábla a munkanélküliség évek alatti elmélyülésének százalékos megoszlását mutatja. A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya a településen 2022-ben növekedést mutat. Egészen a 2018-as év óta most a legmagasabb a településen a nyilvántartott álláskereső aránya, 37,5 %. Amelyen belül a nők aránya több mint a fele, azaz 66,67%.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	11	0	0,00%	4	36,36%	7	63,64%
2018	8	1	12,50%	3	37,50%	4	50,00%
2019	6	0	0,00%	4	66,67%	2	33,33%
2020	7	0	0,00%	4	57,14%	3	42,86%
2021	8	0	0,00%	2	25,00%	6	75,00%
2022	8	0	0,00%	4	50,00%	4	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerinti táblázata és diagramja alapján megállapíthatjuk, hogy a 2022-es évre vonatkozóan összesen 8 fő volt munkanélküli a településen, ebből 4 fő általános iskolai végzettségű és szintén 4 fő általánosan magasabb iskolai végzettségű. 8 általánosan alacsonyabb végzettséggel rendelkező munkanélküli nincs a településen.

Látszik, hogy Karakószörcsökön nem annyira az alulképzett, képzetlen munkaerőt érintette a munkanélküliség, hanem inkább azokat is, akik rendelkeztek valamilyen középfokú, vagy felsőfokú szakképesítéssel. Számuk minden évben magasabb, mint az alacsony iskolai végzettségűek száma.

Ennek Karakószörcsök vonatkozásában két oka lehet: egyrészt az, hogy eleve kevés az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma, másrészt pedig az lehet az oka, hogy az általános iskolai végzettséggel rendelkezők minden munkát elvállalnak, legyen az akár alkalmi munka, közfoglalkoztatás, idénymunka, míg a közép- vagy felsőfokú végzettséggel rendelkezők megpróbálnak a végzettségüknek megfelelő munkát találni.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Mint ahogy az előző táblázatokból kiderült Karakószörcsökön nem magas a munkanélküliség. Köszönhető ez annak, hogy a települést átszeli a Szombathely-Budapest vasútvonal, így a bejárési lehetőségek biztosítottak a távolabbi munkahelyekre is. A községben néhány fő az a tartósan munkanélküli, akiket a közfoglalkoztatásba rendszeresen be lehet vonni. Ez az oka annak, hogy a START munkaprogram mezőgazdasági növénytermesztés projektjében nem tudtunk részt venni, hiszen ott hosszabb időtartamban több munkavállalóra lett volna szükség. Ugyanakkor minden foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy számára biztosít munkát az Önkormányzat, nem fordult elő, hogy valaki emiatt veszítette volna el az ellátását.

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	6	6
2018	4	5
2019	3	3
2020	4	3
2021	3	2
2022	2	3

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.5. számú táblázat adataiból kiderül, hogy 2022-ben a közfoglalkoztatottak száma a településen 3 fő volt, a 2021-es évhez viszonyítva 1 fővel nőtt a számuk.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Karakószörcsök földrajzi elhelyezkedése meglehetősen kedvező a közlekedés szempontjából. A település 1 km távolságban van a 8-as számú főútvonaltól, ahol a távolsági autóbuszjáratok is elérhetőek. A munkavállalás szempontjából mégsem ez a jellemző. A Szombathely-Budapest vasútvonalon ugyanis megközelíthető Celldömölk, Devecser, Ajka, Veszprém. De nemcsak ezek a nagyobb városok adnak munkalehetőséget, e tekintetben a Somló közelsége is nagy előny, hiszen ott nagyon sokan találnak idényjellegű munkát. Vonattal a főváros is aránylag könnyen elérhető, ez azonban mégis hosszú idő ahhoz, hogy munkahelyre lehessen bejárni.

2017. óta a településen gyorsvonat is megáll, ami a nagyvárosok megközelítését nagymértékben segíti.

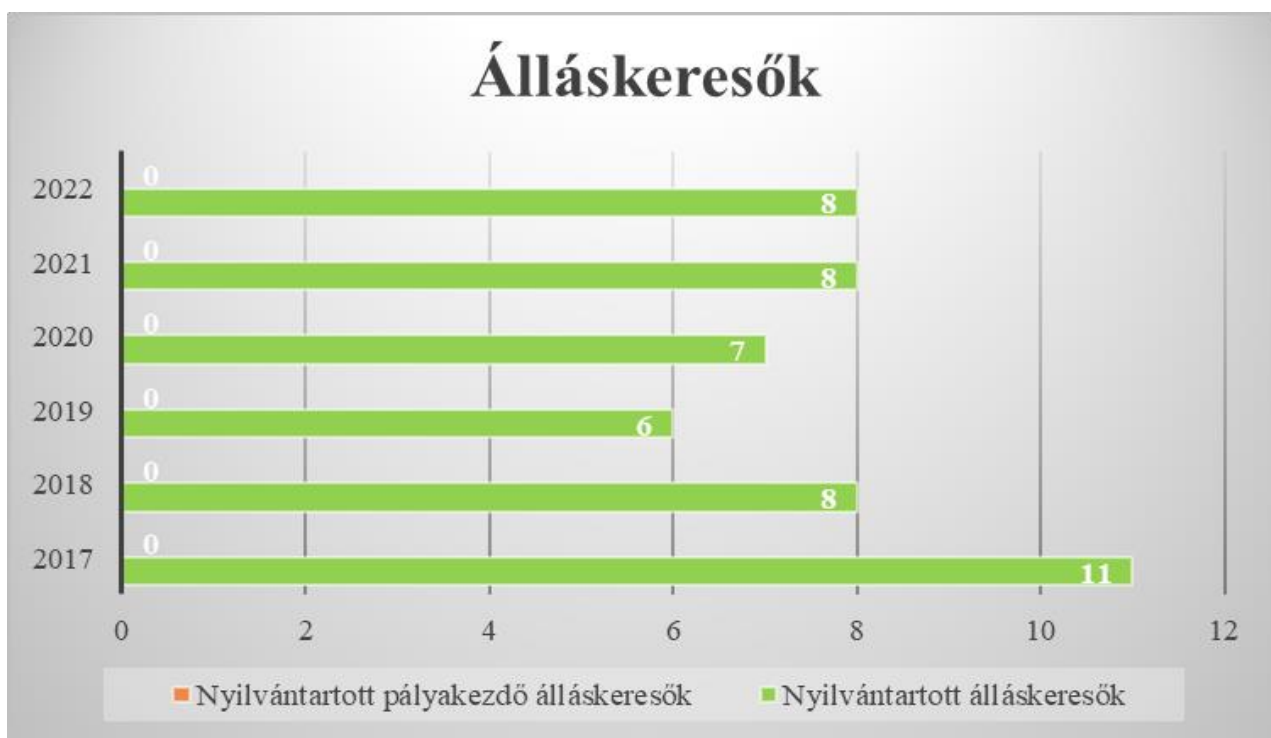
Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Tábla:3.2.6.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	11	0
2018	8	0
2019	6	0
2020	7	0
2021	8	0
2022	8	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Közmunkaprogram működik a településen, a létszámkeret attól függ, hogy a munkaügyi központ milyen mértékű támogatást tud juttatni a településnek.

A fenti táblázat szemlélteti, hogy a településen jelenleg nincsenek, ahogy az elmúlt években se voltak pályakezdő állás keresők Karakószörcsök településen. A nyilvántartott állás keresők száma pedig 8 fő a településen.

*Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok számára vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A település önkormányzatánál dolgoznak karakószörcsöki mélyszegénységben élők és romák, általában közcélú foglalkoztatás keretében.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
Nincs tudomásunk ilyenfajta megkülönböztetésről.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Községünkben adott az internethálózat, bárki számára igényelhető, elérhető. Az idősebb korcsoport körében még nem annyira elterjedt, mint a fiataloknál, de igyekszünk őket is segíteni és megmutatni mennyivel egyszerűbb például az online ügyintézés vagy akár a rokonokkal, ismerősökkel való kapcsolatteremtés és kapcsolattartás. A kezdeti nehézségek után hamar beletanul az ember, kortól függetlenül, hiszen akit érdekel, az szívesen ássa egyre mélyebbre magát a témában, hogy képezze magát és tartsa a lépést ezzel az egyre modernebb technológiával, ami körül vesz bennünket, bárhová is megyünk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv. szerint:

Munkaerőpiaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások

13/A. §55 (1) Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény a munkahelykeresést, a munkához, valamint megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartását szolgáltatások nyújtásával is elősegíti.

(2) A munkaerőpiaci szolgáltatások formái a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

(3) Az állami foglalkoztatási szerv a (2) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott munkaerőpiaci szolgáltatást a (4) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott feltételekkel az alábbiak szerint biztosítja:

- a) pályázati eljárás eredményeként támogatást nyújt, vagy
- b) a 41. § (3)–(4) bekezdése szerinti uniós források bevonásával megvalósuló programok esetében a 2011. évi CVIII. törvény rendelkezései alapján, közbeszerzési eljárás keretében vásárol.

Képzések elősegítése

14. § (1) Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

- a) aki álláskereső,

*Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

- b) aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresői járadékra és álláskeresői segélyre nem szerzett jogosultságot,
 - c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,
 - d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,
 - e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
 - f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá
 - g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és
- a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves – gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves – korának betöltését követően kezdődik meg, valamint
 - b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

(4) Képzési támogatásként

- a) az (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint e)–g) pontjában meghatározott személy részére a b) pontban foglaltak kivételével
 - aa) keresetkiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint
 - ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;
 - b) az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.
- 14/A. § (1) Az állami foglalkoztatási szerv a – külön jogszabály szerint érvényes munkaerőigénnyel rendelkező – munkaadóval, a munkaadó erre irányuló kérelme esetén megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy
- a) az állami foglalkoztatási szerv a munkaerőigény kielégítése érdekében képzési támogatást nyújt álláskereső számára a munkaerőigényben meghatározott munkakör betöltéséhez szükséges, állam által elismert szakképesítést nyújtó képzésben, vagy munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képzés megszerzésére irányuló képzésben (betanító képzésben), valamint a közúti közlekedés C, D és E járműkategóriájára érvényes vezetői engedély és gépjárművezetői képesítési igazolvány megszerzését biztosító képzésben történő részvételhez,
 - b) a munkaadó vállalja, hogy az a) pontban meghatározott álláskeresővel vagy a képzés megkezdését megelőzően, vagy a képzés alatt, vagy a képzés által nyújtott szakképesítés megszerzését követően munkaviszonyt létesít.

Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások

16. § (1) A munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven százalékának, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékának megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó
- a) a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és
 - b) a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból felmondással nem szüntette meg, és

- c) kötelezettséget vállal arra, hogy a b) pont szerinti munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható.
- (3)87 Ha a munkaadó a szövetkezetekről szóló törvény szerinti szociális szövetkezet, a támogatás mértéke a munkabér és járuléka legfeljebb 70 százalékáig terjedhet feltéve, hogy a munkaadó vállalja a hátrányos helyzetű személy továbbfoglalkoztatását legalább a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékanak megfelelő időtartamra.
- (4)88 A (3) bekezdésben meghatározott támogatás esetén a támogatás és a továbbfoglalkoztatás együttes időtartama legfeljebb egy év, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatása esetén legfeljebb két év lehet.

24. § Az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskeresői járadék

25. § (1) Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki
- a) álláskereső,
- b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,
- d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.
- (2) Az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha
- b) egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,
- c) a várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresői járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri,
- d) a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg,
- e) az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.
- (3) A megváltozott munkaképességű álláskereső esetében az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltétel alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott munkaképességű álláskereső által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.
- (4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételére
- a) háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül, tizennégy évesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 128. § és 130. §], valamint
- b) közeli hozzátartozó ápolása [Mt. 131. § (1) és (2) bekezdése], továbbá
- d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés miatt kerül sor.
- (5) Az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség felajánlható.

(6) Az álláskeresői járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését vagy megszüntetését követően megállapított álláskeresői járadék esetében nem vehető figyelembe jogosultsági időként.

Álláskeresői járadék mértéke

26. § (1) Az álláskeresői járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerő-piaci járulékalapja (a továbbiakban: járulékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

(2) Ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskeresői járadék összegét valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért járulékalap alapulvételével kell az (1) bekezdés szerint kiszámítani.

(3) Megelőző négy naptári negyedévi járulékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy naptári negyedévnél rövidebb időszakban elért járulékalap havi átlagos összege. Ha a megelőző négy naptári negyedévben egyáltalán nincs az álláskeresőnek járulékalapja, akkor az álláskeresői járadék megállapításának alapja a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 130 százaléka.

(4) Az egy napra járó álláskeresői járadék számításának alapja az (1) és (3) bekezdésben meghatározott összeg harmincad része.

(5) Az álláskeresői járadék napi összege a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

(7) A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló rendeletek hatálya alá tartozó személyek esetében az Európai Gazdasági Térség másik tagállamában szerzett bért, szakmai jövedelmet vagy átlagkeresetet az (1) bekezdésben meghatározott járulékalapként kell figyelembe venni.

(8) A 27. § (12) bekezdésében meghatározott ideiglenes ellátás összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 60 százaléka.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély

30. § (1) Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt (a továbbiakban: álláskeresői segély) kell megállapítani, ha

a) rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének c)–d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és

b) a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot,

c) az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

- d) rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és,
e) korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.
- (2) Az álláskeresői segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százalékának alapulvételével kell megállapítani. Ha a 26. § (1) bekezdésében meghatározott járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresői segély összegét a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresői segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmincad része.
- (3) Az álláskeresői segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósíthat.

Költségtérítés

32. § Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételével felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az e §-ban felsorolt okokból felmerült, indokolt helyi utazási költségek megtérítéséről is rendelkezhet.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	11	6,04%	6	54,55%
2018	8	4,62%	5	62,50%
2019	6	3,82%	4	66,67%
2020	7	4,40%	4	57,14%
2021	8	5,13%	7	87,50%
2022	8	5,06%	6	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.1. számú táblázat alapján megállapíthatjuk, hogy a nyilvántartott álláskeresői száma a településen 2022-ben 8 fő. Az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma Karakószörcsök településen 6 fő.

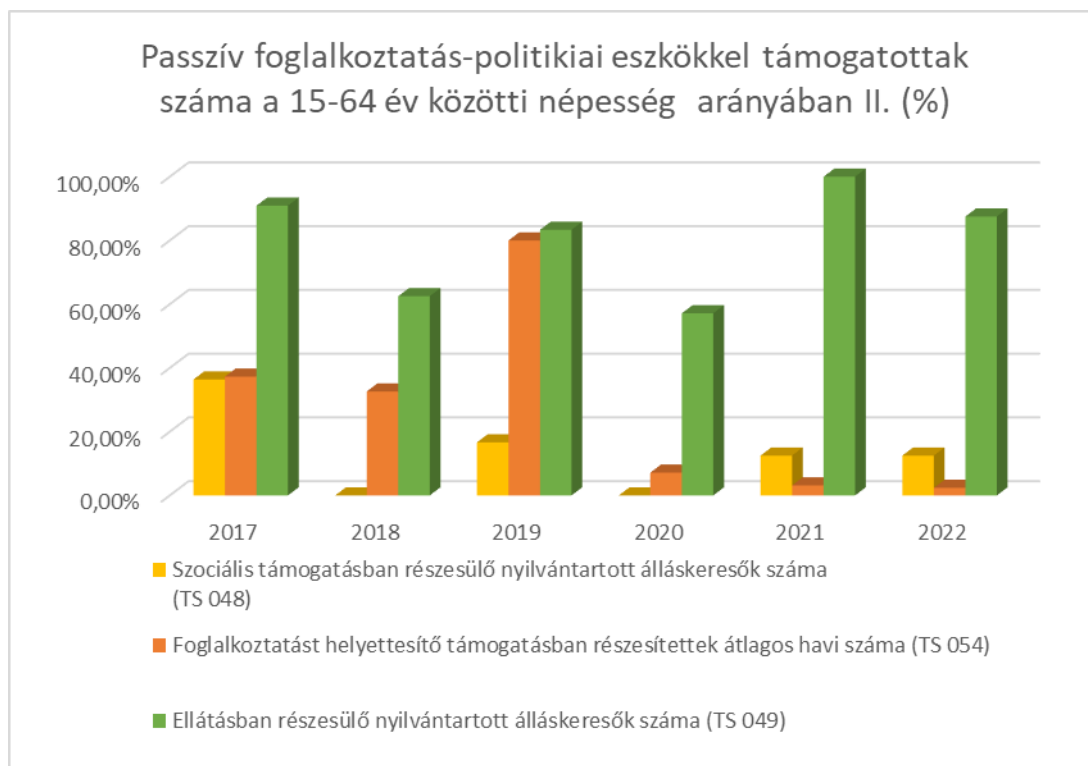

Karaköszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	4	36,36%	4	37,27%	10	90,91%
2018	0	0,00%	3	32,63%	5	62,50%
2019	1	16,67%	5	80,00%	5	83,33%
2020	0	0,00%	1	7,14%	4	57,14%
2021	1	12,50%	0	3,13%	8	100,00%
2022	1	12,50%	0	2,38%	7	87,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat szemlélteti, hogy 2022-ben a településen a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma 1 fő, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma nulla, azaz nincs ilyen támogatásban részesülő ember a faluban. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma pedig 7 fő a 2022-es évben.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	2
2018	2
2019	2
2020	1
2021	0
2022	0

Forrás: TelR, KSH

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma 2017-től 2019-ig változatlanul 2 fő volt a községben. Majd folyamatosan csökkent ez a szám, végül 2021-ben teljesen lecsökkent nullára és ez az állapot maradt fenn 2022-ben is. Tehát kijelenthetjük, hogy 2022-ben nincs a településen ilyen fajta támogatásban részesülő lakos.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembevétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani. A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül

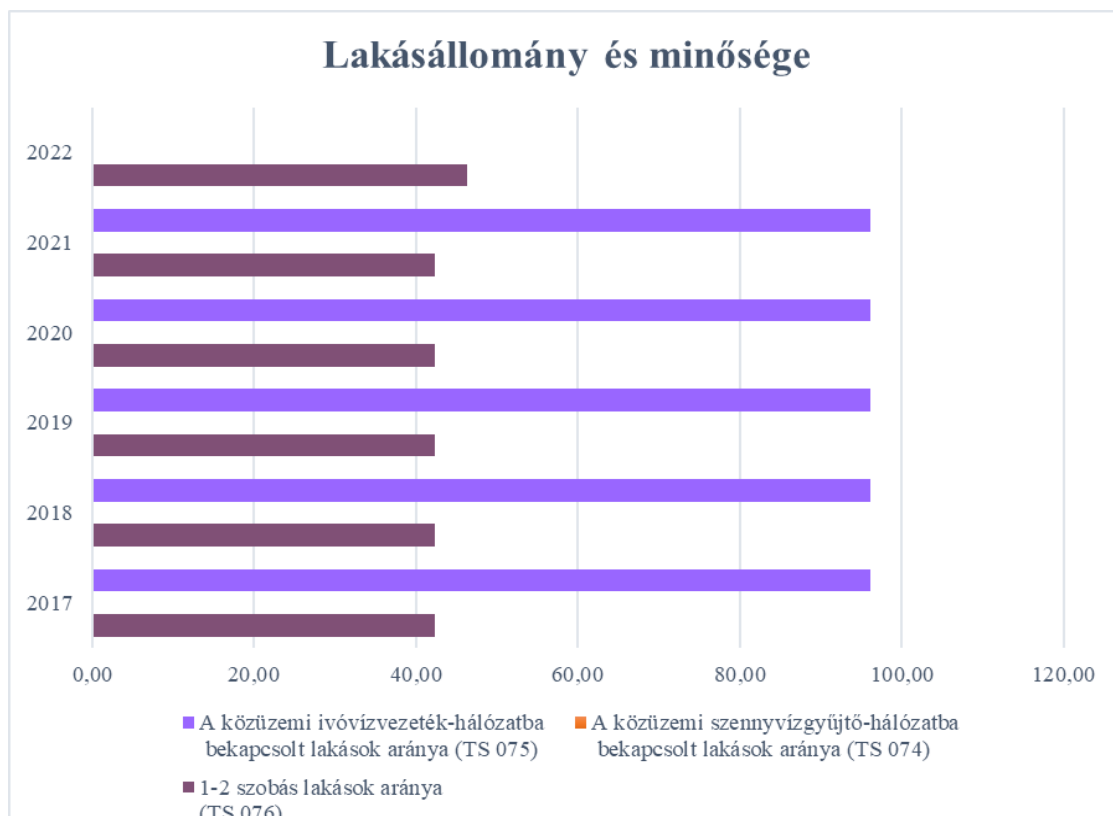

Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	130	0	0,00	42,31	0,00	96,15
2018	130	0	0,00	42,31	0,00	96,15
2019	130	0	0,00	42,31	0,00	96,15
2020	130	0	0,00	42,31	0,00	96,15
2021	130	0	0,00	42,31	0,00	96,15
2022	134	0	0,00	46,27	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Karaköszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

A településen 130 lakás található. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás nincs a községben. A település nem rendelkezik önkormányzati tulajdonú bérlakással és szociális lakással.

Karaköszörcsök településen nem él hajléktalan, és nincs olyan személy sem, aki veszélyeztetett lakhatási körülmények között élne.

a) bérlakás-állomány

Karaköszörcsökön nem található bérlakás.

b) szociális lakhatás

Karaköszörcsökön nem található szociális lakás.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Karaköszörcsökön nem található lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	3
2018	n.a.	29
2019	n.a.	33
2020	n.a.	31
2021	n.a.	36
2022	n.a.	33

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 38. § (1) A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

Adósságsökkentéssel a település vonatkozásában nem foglalkozunk

A települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) a községben élők közül 2022-ben 33 fő.

f) eladósodottság

Karaköszörcsök település vonatkozásában 5-6 olyan ingatlanról van tudomásunk, melyre végrehajtást indítványozott valamelyik cég, bank. A településen a közelmúltban jelentős ingatlanforgalom, nagyon kevés volt, csökkent a fiatal generációs családok száma. Az önkormányzat anyagi helyzete jelenleg nem tenné lehetővé, hogy ilyen jelentős összegű tartozások rendezésébe anyagi segítséget nyújtson a rászorulóknak, szakmai segítséget a családsegítő szolgálat munkatársai révén tud adni.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen nincs lakott külterület. A község 5 utcából áll, ezért itt a távolságok nem jelentenek problémát. A község vezetékes vízzel, villannyal, gázzal, telefonhálózattal ellátott, burkolt (portalánított) utakkal rendelkezik.

A településen 2013-ban fejeződött be egy pályázati támogatással megvalósított beruházás, amelynek köszönhetően sikerült az egészséges ivóvizet biztosítani a lakosság számára.

A mobilhálózatok elérhetők, a televíziós csatornák biztosítását kábel TV nem, de műholdon keresztül sugárzó cégek lehetővé teszik, internet hozzáférése kb. a lakosság kb. 60 %-nak van.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Karaköszörcsök településhez nem tartoznak telepek, szegregátumok.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Karaköszörcsök településhez nem tartoznak telepek, szegregátumok.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Karaköszörcsök településhez nem tartoznak telepek, szegregátumok.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Karaköszörcsök településhez nem tartoznak telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik: a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról.

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról, biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását, folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát, együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Sztv. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Tábla:3.6.1.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	11	1,75
2018	0	0	0	0	4	2,30
2019	0	0	0	0	9	1,00
2020	0	0	0	0	9	1,05
2021	0	0	0	0	6	1,00
2022	0	0	0	0	7	1,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A TEIR adatbázisából kivett adatok alapján úgy tűnik, mintha Karakószörcsök vonatkozásában az orvosi ellátás nem lenne biztosított. Ez nem így van. Van orvosi ellátás, csak nem Karakószörcsök székhellyel. A Tüskeváron praktizáló háziorvos látja el a településen a háziorvosi teendőket. Ellát

*Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

felnőtteket és gyermekeket egyaránt, a hét egy napján van rendelési idő meghatározott időpontban. A praxis szerint tudható adatok között azonban nem található olyan számadat, mely tükrözné, hogy mekkora lakosságszámot lát el a településen. Előfordul olyan eset is, hogy a családok más városokban keresnek maguknak orvost. A gyermekorvosi ellátás igénybevétele is változó. Élnek a településen olyan családok, akik elégedettek a felnőtt házi orvossal, de előfordul, hogy távolabbi gyermekorvoshoz hordják beteg gyermekeiket.

A Sztv. szabályozza, hogy ki az, aki közgyógyellátásban részesülhet. Alanyi jogon az átmeneti gondozásban részesülő, a nevelésbe vett kiskorú, rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy, pénzellátásban részesülő hadigondozott és nemzeti gondozott, központi szociális segélyben részesülő, rokkantsági járadékos, egyéb rokkantsági ellátásban részesülő, az, aki után szülője magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagyis tartós beteg gyermek után kaphatnak közgyógyellátási igazolványt. A tartós beteg gyermek jogán járó igazolások rendszerét most nagymértékben megszigorították, így valószínűsíthetően ennek tükrében majd az igazolványok lejárta után ez megmutatkozik a közgyógyellátást igénylők számában is.

Méltányossági jogcímen az a szociálisan rászorult személy is jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak.

Jelenleg a közgyógyellátási igazolványok kiállításának kérelmezése 2013. 01 01-től átkerült a járási hivatalokhoz. Karakószörcsök vonatkozásában 6-11 fő között volt az elmúlt években azok száma, akik erre az ellátásra jogosultak. 2022-re vonatkozóan a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma a településen 7 fő.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Évente egy alkalommal helyben tüdőszűrő vizsgálat, időszakonként csoportosan szervezett mammográfiai vizsgálat van Veszprémben. A koragyermekkori kötelező szűréseket a védőnő a szomszéd településen végzi, probléma esetén a házi orvoshoz irányítja az érintetteket.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Karakószörcsökön jelenleg nincs olyan gyermek, akinek korai fejlesztésre lenne szüksége.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés a gyermekek számára a kertai óvoda konyháján történik, mind az óvodás, mind pedig az általános iskolás gyermekek esetében. Az idős lakosság számára, akik szociális étkeztetés keretében kapnak ellátást, az ételt a csöglei Pető Gábor egyéni vállalkozó konyhájáról szállítják. Az óvoda konyháján az egészséges táplálkozás szempontjából fontos szabályokat betartják, sok zöldség van jelen az összeállított menükben, nyersen és párolva egyaránt, illetve savanyúság formájában is. Rendszeresen kapnak gyümölcsöt, erre jóval nagyobb összegeket fordít a vezető, mint az édességekre. Fontos a tejtermékek nagymértékű jelenléte a napi táplálkozásban, a kisgyermekek esetében a megfelelő kalciumbevitel a növekedésük miatt szükséges. Odafigyelnek a sómennyiség minimális bevitelére.

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen egy futballcsapat működik. Ezen kívül pingpongozási lehetőség van még a faluház egyik nagytermében. A Kulturális Egyesület tagjai által szervezett foglalkozásokon rendszeres a tánc tanulása.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Közös fenntartásban, társulási formában működik a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat keretében a szociális étkeztetést, családsegítést. Falugondnoki szolgálatunk nincs. A házi segítségnyújtást a Lakos Ádám Evangélikus Szeretetszolgálat munkatársai látják el.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Tervezzük a településen a prevenciós előadások megtartását. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekekből jogkövető felnőttek váljanak. A településen nincsen iskola, így prevenciós előadások sincsenek jelenleg.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Tudomásunk szerint erre irányuló bejelentés nem történt a településen.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Éves szinten kapnak támogatást azok a szülők, akik gyermeküket óvodába, iskolába járatják. A képviselő-testület helyi rendeletben a beiskolázási támogatás esetében egy aránylag magas jövedelmi határt szabott meg, így biztosítva azt, hogy azok a lakosok is részesülhessenek ezen támogatásban, akik más ellátásokból kiszorulnak. A támogatás összege óvodás gyermeknek 11 ezer, általános iskolás gyermeknek 19 ezer és közép-és felsőfokú tanulmányokat folytató fiatalnak 23 ezer forint. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a rendelet alapján biztosít a település, azonban a gyakorlatban ez nem jellemző, egy-két eset fordul elő évenként, ugyanis általában a család megsegítése révén oldódik meg egyes családok problémája, így nincs szükség ezen támogatás alkalmazására.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A népkonyhára vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

Karakószörcsök községben a közösségi élet szinterei:

- Együtt Karakószörcsök Kultúrájáért Egyesület: 8 éve alakult, hagyományőrzéssel, hagyományteremtéssel foglalkozó egyesület, tagjainak száma 46 fő. Hetente 1-2 alkalommal találkoznak, saját szórakozásukra és mások szórakoztatására táncokat, jeleneteket tanulnak és adnak elő.
- Polgárőr és Tűzoltó Egyesület: 29 éve alakult, a település közbiztonságának javításáért aktívan működő egyesület, tagjainak száma 27 fő.
- Lakótelepi Sportegyesület: Futbalcsapat sajnos most aktívan nem működik.

A közösségi élet tehát több szinten is folyik. A két aktívan működő egyesület tagjainak száma az egész település lakosságának 1/3-át teszi ki. Eredményesen mozgatják hát meg a lakosság nagy részét az általuk szervezett rendezvények alkalmával.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	32	2

Forrás: TelR, KSH Tstar

Karakószörcsök településen a közművelődési intézmények száma 2 db, a települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma pedig 32 db a 2020-as évre vonatkozóan.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen élő roma lakosság elfogadta a közösség normáit, együtt tud élni a község lakóival, nem jellemző az etnikai konfliktus.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az elmúlt években több alkalommal szervezett az Önkormányzat önkéntes közösségi munkát, mindig valamilyen jelentős és látványos cél elérése érdekében. (Park létrehozása, Polgárőr épület felújítása)

Ezekben a munkálatokban az aktív korú lakosság 50 %-ban részt vett. Ezeknek a jó hangulatú közös munkáknak mindenképpen közösségépítő erejük is volt.

*Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen kis számban vannak jelen a romák. Nincs roma nemzetiségi önkormányzat a településen. Nem jellemző rájuk a hagyományaiknak ápolása.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Nem jellemző a lakosságra az önszerveződés.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Karakőszörcsök településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Lakásfenntartás nehézségei	Téli tüzelőtámogatás biztosítása az alacsony jövedelemmel rendelkező családok körében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekszegénységet több ok miatt is fontos megvizsgálni. Egyrészt a gyermekkori nélkülözés kedvezőtlenül befolyásolja a gyermek fejlődését, jövőjét. Másrészt a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások igénybevételére az esetek egy részében éppen a családok kedvezőtlen anyagi helyzete miatt kerül sor. A gyermekkori nélkülözés és depriváció következményei egész életpályájukat meghatározzák. A rossz egészségi állapot, a gyenge iskolai teljesítmény, a tanulási-, magatartási, -és beilleszkedési zavarok, az iskolai lemorzsolódás a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából kedvezőtlen előjelek.

Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó

*Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonderemtségi támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családba fogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	157	146	303	51,82%	48,18%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	2,97%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	27	27	54	8,91%	8,91%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	3	6	0,99%	0,99%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.1. számú táblázat szemlélteti a településen élő gyermekek számát. Láthatjuk, hogy a 0-17 éves korú lakosság 69 fő. Az összlakosság pedig 303 fő a településen.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, az illetékes hatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére,

*Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában, legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, aránya jegyző által nyilvántartott adatokból mutatkozik meg, használja ennek fogalomkörét az iskola és az óvoda, azonban a gyermekjóléti szolgálat, bár kis település révén tisztában van ezeknek a gyermekeknek a számával, azonban sem statisztikájukban, sem a dokumentációjukban ez a fogalomkör nem jelenik meg. A gyermekek nagy része között átfedés van a gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban lévők és a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek tekintetében, azonban azt nem jelenthetjük ki, hogy egyikből egyenes arányban következik a másik. Alacsony iskolázottságú szülők is nevelhetik szépen, problémamentesen gyermekeiket, és magas iskolai végzettségű, jól szituált, jó anyagi körülmények között élő gyermekek között is előfordul számos esetben probléma.

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívebb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói, vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint

Karaköszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer (ld. 20/2012. EMMI rendelet, 51. § (3)-(5) bekezdések).

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	2	1
2020	4	12
2021	4	9
2022	2	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Karaköszörcsök tekintetében a 2022-es évre vonatkozóan a védelemben vett kiskorú gyermekek száma 2 fő, a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma pedig 4 fő.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ezen, a Nkntv. 2013. szeptember 1-éig hatályos rendelkezése szerint, hátrányos helyzetűnek minősülő gyermekekre vonatkozó adatszolgáltatást viszonylag megbízhatónak - míg ugyanezen körbe tartozó, de legfeljebb nyolc általános iskolai végzettségű szülőkkel rendelkező gyermekek számát (halmozottan hátrányos helyzetűek) pontatlannak - találták az erre irányuló felmérések. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban, abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	14
2018	12
2019	12
2020	14
2021	26
2022	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma a településen 22 fő.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjaul rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balett művészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Ezen juttatás biztosítását nem szabályozza a helyi rendelet, nincs ilyen juttatás a településen.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-
2022	0	0	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és

*Karaköszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

A település vonatkozásában nincs olyan gyermek, aki nem magyar állampolgár.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A település vonatkozásában nincsenek külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Karaköszörcsökön nem található szegregáció, telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

A fenti ellátási formák a településen nem elérhetőek.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnő a szomszédos településen, Tüskeváron érhető el.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Tábla:4.3.2.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A Tüskeváron praktizáló házi orvos látja el a településen a háziiorvosi teendőket. Ellát felnőtteket és gyermekeket egyaránt, hetente egy alkalommal van rendelési idő meghatározott időpontban. A házi orvos heti egyszer, gyermekorvos 30 km távolságban lévő nagyobb városban Ajkán rendel. A védőnő a szomszédos településen, Tüskeváron, a fogorvos Kertán érhető el. Szakorvosi ellátás ambulánsan a térségi szinten működő járó beteg ellátáson, kórház Ajkán, pszichiátria Sümegen van. Védőnői rendelés nincs a településen, de a védőnő rendszeresen látogatja a kisgyermekes családokat otthonukban

Előfordul olyan eset is, hogy a családok más városokban keresnek maguknak orvost. A gyermekorvosi ellátás igénybevétele is változó. Élnék a településen olyan családok, akik elégedettek a felnőtt házi orvossal, de előfordul, hogy távolabbi gyermekorvoshoz hordják beteg gyermekeiket.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Korai fejlesztésre /1-3 éves korúak/ a 70 km távolságban lévő Veszprémben van lehetőség. A szülőknek maguknak kell megoldani az utazást. Jelen pillanatban a településen nem él olyan kisgyermek, akinek erre szüksége lenne. Az Önkormányzat akut helyzetben átmeneti segéllyel tud hozzájárulni egy-egy alkalommal az utazási kiadásokhoz. Cél lehet annak figyelemmel kísérése, hogy pályázati kiírás útján tudja az önkormányzat ezt biztosítani utazó szakember segítségével.

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

/Jelenleg nincs ilyen gyermek. / Az Önkormányzat szűkös anyagi helyzete miatt önerőből nem tudja felvállalni ennek biztosítását.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A településen nincsenek ilyenfajta szolgáltatások.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

- f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem rendszerét a gyermekjóléti szolgálat, az óvoda, iskola pedagógusai, védőnő, orvosok, gyámhivatal, nevelési tanácsadó szakemberei, társintézmények, családsegítő szolgálat,

*Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

rendőrség, polgárőrség, párfogó felügyelet biztosítják. A jelzőrendszer megfelelően és megbízhatóan működik.

Az iskola és az óvoda gyermekvédelmi felelősei nyomon követik a gyermekek mindennapjait az oktatási intézményekben, amennyiben indokoltnak látják írásban és szóban egyaránt jeleznek.

A **gyermekek átmeneti gondozása** keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Gyermekek átmeneti gondozása intézményi szinten nem zajlik sem a településen, sem vonzáskörzetében.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Karakószörcsök vonatkozásában évek óta nem volt szükség ilyen megoldás biztosítására.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek vonatkozásában ennek jó része az iskola és óvoda keretein belül zajlik Kertán. Ott rendszeresen szerveznek kirándulásokat, egészségnapot, a gyermekek különböző sportágakban próbálhatják ki tudásukat

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Karakószörcsök település nem tesz különbséget az eltérő kultúrájú, azaz roma és nem roma gyermekek között, és a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek között sem. Amennyiben az önkormányzat települési rendezvényt, pl. gyermeknapot, falunapot vagy egyéb gyermekeknek szóló programot rendez, azon minden gyermek egyenlően részt vehet.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Tudomásunk szerint erre irányuló bejelentés nem történt a településen

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Éves szinten kapnak támogatást azok a szülők, akik gyermeküket iskolába járatják. A helyi rendelet a pozitív jogok adományozásának elve alapján az átmeneti segélyezésnél egy aránylag magas jövedelmi határt szabott meg, így biztosítva azt, hogy azok a lakosok is részesülhessenek ezen támogatásban, akik más ellátásokból kiszorulnak.

A települési önkormányzat minden év augusztusában beiskolázási támogatást nyújt a Karakószörcsök lakóhellyel rendelkező óvodások és iskolások részére.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A településen nem működnek nevelési és oktatási intézmények.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Tábla: 4.4.-es 4 db tábla

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése koragyerekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében.

A Gyvt. 67/A. §-a értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők a következők:

- a szülő, a családba fogadó gyám (a továbbiakban: gyám) iskolai végzettsége alacsony; legfeljebb alapfokú végzettség (8 általános);
- a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- az elégtelen lakáskörülmények;
- a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú (az alacsony iskolai végzettség igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik);
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására jogosult (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) vagy a kedvezmény igénylését megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a járási munkaügyi kirendeltség (az alacsony foglalkoztatottság fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi);

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény).

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség, alacsony foglalkoztatottság, elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

Halmazottan hátrányos helyzetű, továbbá a nevelésbe vett gyermek és az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00

Karaköszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	8	3
2018	3	3
2019	4	3
2020	18	0
2021	18	3
2022	16	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma a településen 2022-ben 16 fő. Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű és nagykorúvá vált gyermek nincs 2022-ben a településen.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat- ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

2022

0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nem működnek nevelési és oktatási intézmények.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A településen nem működnek nevelési és oktatási intézmények.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen nem működnek nevelési és oktatási intézmények.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A településen élő gyermekek sok szempontból (tanulási lehetőségek, sportolási lehetőségek stb.) hátrányos helyzetben vannak városi társaikhoz képest. Egy azonban számukra adott: a tiszta levegő, az egészséges környezet, a mozgási lehetőség. Ezt szeretné az Önkormányzat további lehetőségekkel bővíteni a következőképpen: Helyi adottságunk, hogy a település belterületén van egy 1,5 ha területű mocsár terület, mely valamikor tó volt. Régen ez a tó alkalmas volt többféle sportolásra télen, nyáron. Azóta a területet benőtte a nád, a növényzet, medre feltelt földdel. Az önkormányzat szeretné ezt a területet az eredeti állapotára visszaállítani, melyhez pályázati támogatást szükséges igénybe venni.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanodaszolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	10
2018	n.a.	n.a.	n.a.	5
2019	n.a.	n.a.	n.a.	6
2020	n.a.	n.a.	n.a.	7
2021	n.a.	n.a.	n.a.	18
2022	n.a.	n.a.	n.a.	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma Karakószörcsökön 2022-ben 16 fő.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Prevenációs előadások hiánya a településen	Prevenációs előadások szervezése gyermekeknek

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebtv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	8,13	1,15	4,64%
2018	6,03	1,19	3,61%
2019	3,6	2,5	3,05%
2020	2,83	4,6	3,72%
2021	6,19	2,41	4,30%
2022	4,12	4,6	4,36%

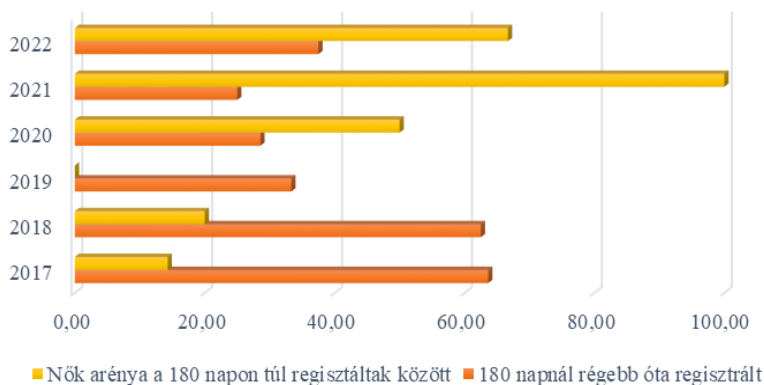
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Azt figyelhetjük meg a fenti táblázat alapján, hogy az összlakosság körében a munkanélküliség 2021-ről 2022-re nőtt. Ezen belül a férfiak aránya csökkent, amíg a nők majdnem a duplájára nőtt.

**5.1.2. számú tábla - A 180 napnál
hosszabb ideje nyilvántartott
álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)**

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	63,64	14,29
2018	62,5	20
2019	33,33	0
2020	28,57	50
2021	25	100
2022	37,5	66,67

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

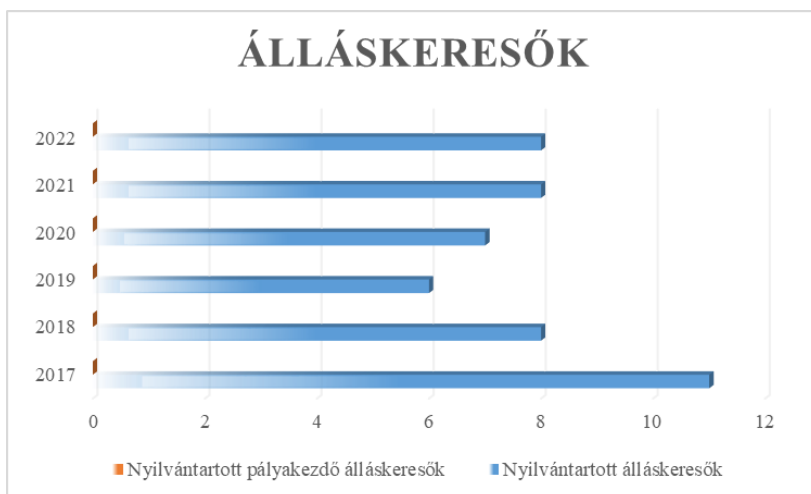
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők körében megfigyelhetjük, hogy 2021-ről 2022-re vonatkozóan a nők aránya csökkent, majdnem a felére tekintetben, a férfiak aránya pedig nem sokkal, de nőtt. Viszont még így is azt figyelhetjük meg, hogy a nők aránya majdnem kétszer akkora, mint a férfiaké.

**5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő
állás keresők száma**
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	11	0
2018	8	0
2019	6	0
2020	7	0
2021	8	0
2022	8	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az 5.1.3. számú táblázatból kiderül, hogy a nyilvántartott állás keresők száma 2021. évről a 2022-es évre vonatkozóan nem változott, azaz 8 fő. A nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma pedig jelenleg is, ahogyan az elmúlt évek során is nulla, tehát nincs pályakezdő állás kereső a településen.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy foglalkoztatást segítő és képzési programokban vett-e részt valaki.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Általános iskolai végzettségnél alacsonyabb végzettségű személy összességében is kevés van a településen, közülük munkanélküli nő nem volt. Oka véleményem szerint az, hogy a 8 osztályt sem végzetek, vagy a 8 általános végzettséggel rendelkezők javarészt az idősebb nemzedékben lehet, akik viszont jórészt már elérték a nyugdíjkorhatárt, vagy évtizedek óta háztartásbeliek, így a munkanélküli hivatal nyilvántartásában soha nem is szerepeltek. A fiatalabb generáció esetében, mivel az elmúlt évtizedben a 18. életév volt a tankötelezettség, így az ő körükben is elenyésző a csak nyolc általános osztályt végzetek száma. Javarésztük elvégezte a szakközépiskolát, gimnáziumot, szakmát szerzett. A településen a munkával nem rendelkező nők egy része kihasználja az alkalmi munkavállalás lehetőségét, a Somló közelsége erre lehetőséget is nyújt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor, az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében. A vizsgálat azt kutatja, hogy hány esetben tettek panaszt a településen hátrányos megkülönböztetés miatt. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az

Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Akár elismerjük, akár nem, az országos tendencia, hogy a nők hátrányos helyzetbe kerülnek elhelyezkedésük tekintetében. Van-e gyermeke, ha van, betegeskedhet, ha nincs, mikor szeretne? Ezek természetesen nem mindig kerülnek kimondásra, de mondjuk meg őszintén, több jelentkező esetén nagymértékben befolyásolja a munkaerő kiválasztását. Vannak olyan szakmák, ahol a nők kerülnek többségbe, bár ez nagyban függ attól, hogy már a képzésekre is javarészt nők jelentkeznek. Gondolok itt az óvónőkre, pedagógusokra, közszférában dolgozóakra. Az országos felmérések is azt mutatják, hogy a nők gyakran hátrányos helyzetbe kerülnek az elhelyezkedés tekintetében. Felvételük során mérlegelik családi állapotukat, gyermekeik életkorát, gyermekvállalási szándékukat.

Kistélepülés révén jelen pillanatban a közcélú foglalkoztatás jellemző. Ott jelen vannak a nők és férfiak egyaránt. A bérüket országos szinten szabályozzák, így e tekintetben sincs különbség. A településen pulykaneveléssel foglalkozó vállalkozó elsősorban férfiakat alkalmaz (a fizikai munka nehézsége miatt) Karaköszörcsökről mégis egyenlő arányban dolgoznak nők és férfiak ezen a munkahelyen.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása. A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában. A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést. A családi gyermekfelügyelet keretében kétévestől négyéves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott, - a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)23

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Felmerül kérdésként, hogy gyesről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosítanak-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal, a településen nincsen bölcsőde.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal, a településen nincsen bölcsőde.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgáltatás feladata a családtervezés, az anya- és gyermekgondozás. A védőnők szerepe már várandós korban felértékelődik, tanácsokkal látják el a leendő szülőket, a beszélgetések során részesül a kismama új információkban. Emellett a kismamáknak meg kell jelenni a kötelező tanácsadásokon, ahol az alapvizsgálatok (pl. vérnyomásmérés) elvégzése is megtörténik.

Védőnői rendelés nincs a településen, de a védőnő rendszeresen látogatja a kisgyermekes családokat otthonukban, a védőnőre vonatkozó adat Tüskevár településnél jelenik meg.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati

*Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Karakőszörcsök vonatkozásában az elmúlt évek tekintetében nincs tudomásunk róla, hogy akár a családsegítő szolgálat, a rendőrség, orvos, védőnő, egyéb intézmények tudomására jutott volna olyan eset, melyben nőt, nőket bántalmaztak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Sajnos a településen nincsenek ilyen jellegű szolgáltatások.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Környező településeken is egyre jellemzőbb, hogy a nők mind nagyobb számban vesznek részt a közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Véleményem szerint Karakőszörcsökön is ugyanazok a társadalmi problémák érintik a nőket, mint országos szinten. Munkanélküliség, anyagi nehézségek, életszínvonal csökkenése. Van egy olyan vékony réteg Magyarországon, aki anyagilag nagyon jól él, és minél jobban eltávolodik az egyre inkább lecsúszó középrétegtől. A kistelepülésen ez nem igazán mutatkozik meg, kevés az a család, aki magas életszínvonalon él, a lakosság többsége ugyanazokkal a mindennapi gondokkal küzd. Az önkormányzatok helyzete évről évre nagyobb mértékben ellehetetlenedik, ma már szinte csak pályázati lehetőségek révén tudnak és próbálnak előrelépni. A régebben fejlesztésre fordítható összegeket is felemészti a település működésének biztosítása.

Ettől függetlenül a közösség mindent megtesz annak érdekében, hogy itt tartsa a fiatalokat, hogy a nőknek és családjaiknak olyan körülményeket biztosítsanak a maguk lehetőségein belül, hogy merjenek gyermekeket vállalni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön			
beazonosított problémák			fejlesztési lehetőségek
Kisgyermekes	anyák	elhelyezkedésének	Családbarát munkahelyek felkutatása
segítése			

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

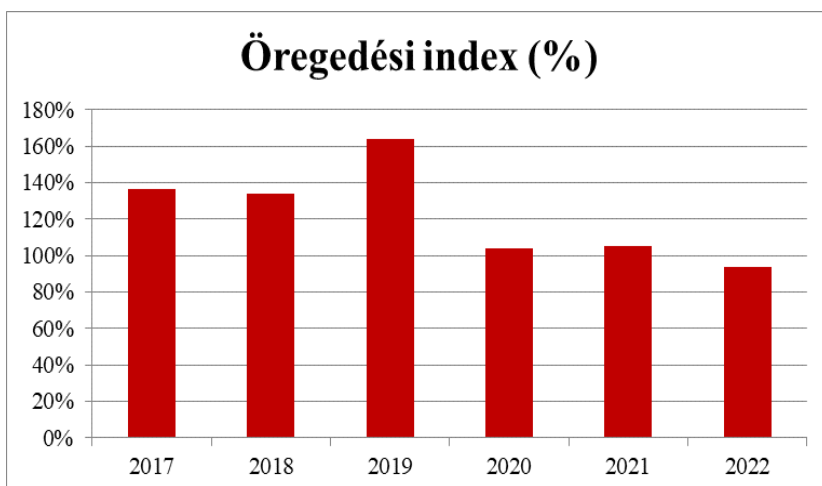
1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	56	41	136,59%
2018	55	41	134,15%
2019	59	36	163,89%
2020	56	54	103,70%
2021	59	56	105,36%
2022	59	63	93,65%

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

Az öregedési index azt mutatja meg, hogy száz 14 év alatti lakosra hány 65 éves vagy annál idősebb ember jut. A fenti táblázatból látszik, hogy az öregedési index mértékében 2020-ban történt jelentős csökkenés, viszont még mindig 100% feletti értéket mutatott. A 2021-es évről 2022-re pedig egy igencsak kedvező változás történt, vagyis 100% alá csökkent ez az érték.

Karaköszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	23	52	75
2018	25	50	75
2019	28	48	76
2020	32	48	80
2021	31	42	73
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma a településen 2021-ben 73 fő volt. 2022-re vonatkozóan sajnos nem állnak rendelkezésre adatok. Az adatokat vizsgálva kiderül, hogy a nők aránya magasabb, mint a férfiaké.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	2	0	15	37	0	6	0
2018	3	0	16	35	0	6	0
2019	3	0	19	36	0	4	0
2020	2	0	22	35	0	5	0
2021	2	0	22	29	0	5	0
2022	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma a településen 2021-ben 22 fő volt, a nők száma pedig 29 fő. 2022-re vonatkozóan nincsenek adataink.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25 §-a szerint az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	11	8	6	7	8	8
41-45 év (TS 042)	Fő	1	0	0	0	1	2
	%	9,09%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	25,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	2	0	0	1
	%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	2	1	0	0	0
	%	18,18%	25,00%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	1	2	1	1	2
	%	45,45%	12,50%	33,33%	14,29%	12,50%	25,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	5	1	2	4	2
	%	18,18%	62,50%	16,67%	28,57%	50,00%	25,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A táblázat adataiból leolvashatjuk, hogy a településen a nyilvántartott álláskeresők száma a 2021-es évről a 2022-es évre vonatkozóan nem változott, tehát összesen 8 fő.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Nem jellemző a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nem jellemző Karakószörcsök településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakszított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakszított ellátási formában kell gondozni.

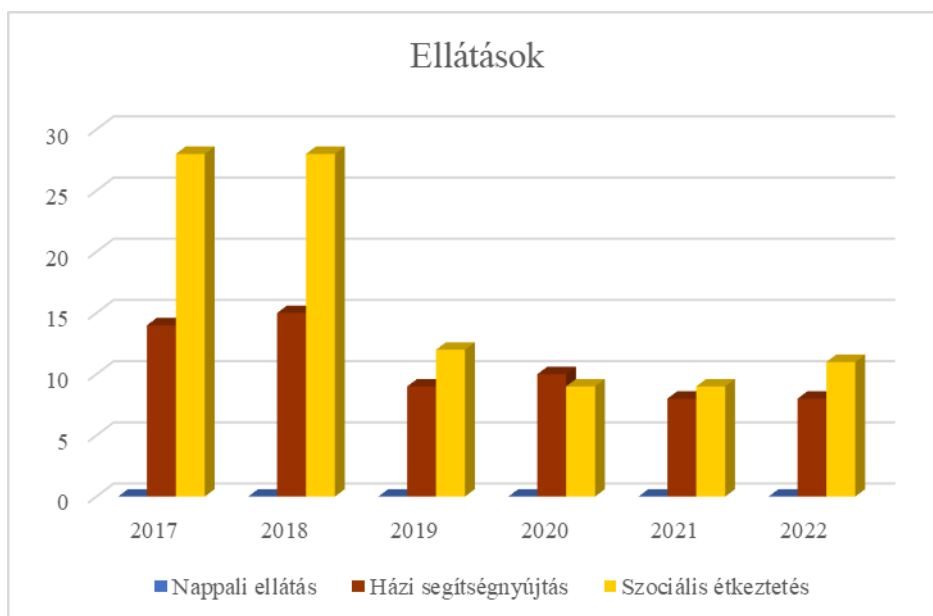

Karaköszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	56	0	14	28
2018	55	0	15	28
2019	59	0	9	12
2020	56	0	10	9
2021	59	0	8	9
2022	59	0	8	11

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A település a társulás formájában működtetett Közös Fenntartású Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat közreműködésével látja el a szociális alapszolgáltatásokat. Biztosít szociális étkeztést, mely a szociális gondozók együttműködésével jut el a rászorulókhhoz. Két szociális gondozó végzi a házi segítségnyújtást. Jelentős az igény erre a szolgáltatásra a településen. A tapasztalat az, hogy nagyon nehéz, vagy szinte lehetetlen az idős lakosságot kimozdítani saját otthonából, és inkább azt az ellátási formát választják, mely saját környezetükben, otthonukban látja el őket.

A táblázat alapján megfigyelhető, hogy a településen élő 65 év felettek száma 2022-ben 59 fő, a házi segítségnyújtásban részesülők száma pedig 8 fő. A szociális étkeztetésben részesülők száma 11 fő Karaköszörcsökön.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat vezetősége törekszik arra, hogy minden korosztály, így az idősök számára is biztosítson szórakozási lehetőséget. Az Együtt Karaköszörcsök Kultúrájáért Egyesület megalakulásával megnőtt a programok száma a településen, hiszen az Egyesület által szervezett rendezvények elsősorban az időseket szólítják meg. Az idős korosztály szívesen vesz részt ezeken a rendezvényeken, amennyiben a közösségi tér

*Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

megközelítésében segítséget kapnak a Polgárőr és Tűzoltó Egyesület tagjaitól. Hiszen a rendezvények általában délután kezdődnek, az esti órákban érnek véget, ekkor azonban az ő közlekedésük bizonytalan. A másik félelmük, hogy ilyenkor, ha üresen hagyják házaikat, ingatlanjaikat, vajon nem történik-e valamilyen bűncselekmény. A Polgárőr és Tűzoltó Egyesület ezeken az alkalmakon mindig az idősek rendelkezésére áll, személyautókkal szállítják az igénylőket a rendezvényre és haza, valamint a program időtartama alatt folyamatos járőrszolgálatot szerveznek.

c) idősek informatikai jártassága;

Az a tapasztalatunk, hogy az idősek körében egyáltalán nem elterjedt az informatika, technika használata. A legtöbbször nem rendelkezik sem számítógéppel, sem lappal és a telefonjuk is a hagyományos nyomógombos telefon. Tervezünk erre vonatkozóan úgynevezett képzéseket szervezni kifejezetten az idősek számára.

d) a generációk közötti programok.

Jellemzően ilyen rendezvénye a falunak, a minden évben megrendezésre kerülő falunapi rendezvény, amely úgy kerül összeállításra, hogy abban megtalálható legyen a programok és előadások között minden korosztálynak megfelelő elfoglaltság. Pontosan ez a célja a rendezvénynek, hogy a generációk közötti különbségeket áthidaljuk

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen szervezett rendezvényeken az idősek is jelen vannak. Általában nyugdíjas estet és szervezünk az év folyamán. A nyugdíjas esten előadásokkal, vacsorával kedveskedünk az idős lakosoknak. Fontosnak érezzük kimutatni az irántuk érzett szeretetünket, megbecsülésünket és tiszteletünket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek hajlamosabbak elhanyagolni az egészségüket.	Egészséges életmódra vonatkozó előadások szervezése, tanácsadás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A településen élő fogyatékos embereket a település elfogadta, befogadta, amiben tudja, segíti mindennapjaikat.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	4	9	13
2018	4	9	13
2019	4	8	12
2020	6	8	14
2021	5	8	13
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma összesen a 2021-es évben 13 fő volt a településen. A nők aránya magasabb volt, mint a férfiaké. A 2022-es évre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok.

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A fogyatékkal élők nappali ellátása nem megoldott a településen.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkötől 15 km távolságban található Kemenespálfa községben rehabilitációs foglalkoztató működik. Itt lehetőség van a fogyatékkal élő személyek számára is a munkavállalásra. Községünkötől is dolgoznak néhányan ezen a munkahelyen, azonban fogyatékossgal élő személyről településünkötől nincs tudomásunk.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Gyakori gond, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Gondot okoz továbbá, hogy településünkötön sajnos nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának felmérése után javaslatot tud tenni a foglalkoztatás jellegére és helyére.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékkal élő személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének megfelelő munkahelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást tudnak csak biztosítani számára.) A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak, így lehetővé téve a konkrét intézkedések megszervezésével, hogy ténylegesen célzottan segíteni tudjunk rajtuk.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Falugondnoki szolgálat, családsegítés, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés keretében segítjük őket, amennyiben szükséges.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékossga minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossgai támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról
1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

*Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról
2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal

kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. **Támogató szolgálat, segédeszköz:** fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló- gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára – sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében.

*Karakőszörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékkal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

A felsorolt területek jogszabályi keretbe foglalja a fogyatékkal élők jogait.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Tervezzük szűrővizsgálatokra történő csoportos utazási lehetőség szolgáltatását, rendszeresen minden évben.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A település igyekszik a törvényi előírásoknak megfelelően az akadálymentesítést megoldani a közintézményei vonatkozásában. Községünkben egyetlen épületben érhető el valamennyi közszolgáltatás. Az épület alsó szintjén található szolgáltatások akadálymentesen elérhetőek, azonban a második szinten találhatóak nem. Ez a probléma csak lift építésével oldható meg, ehhez azonban pályázati támogatás szükséges.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesíttség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A település igyekszik a törvényi előírásoknak megfelelően az akadálymentesítést megoldani a közintézményei vonatkozásában. Községünkben egyetlen épületben érhető el valamennyi közszolgáltatás. Az épület alsó szintjén található szolgáltatások akadálymentesen elérhetőek, azonban a második szinten találhatóak nem. Ez a probléma csak lift építésével oldható meg, ehhez azonban pályázati támogatás szükséges.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen sajnos nincsen jelentős számú munkahely.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Járdák, parkok akadálymentesítése 100 %-ban megoldott.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye stb.);

Sajnos ez nem megoldott Karakőszörcsök településen.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A település vezetése, a képviselő testület a fogyatékkal élő embereket próbálja támogatni, esetlegesen anyagi segítséget nyújtani számukra, ha ez szükséges.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Sajnos nincsenek a fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok Karakószörcsökön.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincsenek ilyen jellegű gondokról értesüléseink, így kidolgozott intézkedéseink sem.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az évente szükséges szűrővizsgálatokra nagyon nehézkesen, vagy egyáltalán el sem jutnak.	Falugondnoki szolgálattal történő szállítási lehetőség felajánlása számukra.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rendszeres programok, szakkörök hiánya	Programok biztosítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen 26 fős polgárőrség, 46 fős Kulturális Egyesület.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nemzetiségi önkormányzat nincs a településen. A lakosság katolikus és evangélikus vallású, a településen mindkét egyház jelen van. Az önkormányzat és az egyházak közti kapcsolat jónak mondható. A településen három civil szervezet működik, tagjaik száma a lakosság 1/3-át teszi ki. Ennek köszönhetően szinte az egész település mozgósítható a rendezvények alkalmával.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A devecseri Kistérségi Társulás 27 települést foglal magában, a járással kialakulásával is fennmaradt, bizonyos feladatok ellátása jelenleg is térségi szinten történik. /járó beteg ellátás, belső ellenőrzés, hétközi és hétvégi ügyelet/

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs ilyen kapcsolata az Önkormányzatnak.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Nincs erre irányuló tevékenység.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs erre irányuló tevékenység.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a civil szervezetek, egyház, a helyi Önkormányzat voltak a segítségünkre, főként az adatszolgáltatás kapcsán működtek velünk együtt. Szeretnénk, ha az intézkedési terv megvalósításának folyamatában is minél szélesebb körű együttműködések jönnének létre.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi program a képviselő-testület általi megtárgyalását és elfogadását követően kihirdetésre kerül a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján, hogy bárki számára megismerhető legyen, és a város lakossága számára biztosított legyen az észrevételek megtételének lehetősége.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Lakásfenntartás nehézségei	Téli tüzelőtámogatás biztosítása az alacsony jövedelemmel rendelkező családok körében
Gyermekek	Prevenációs előadások hiánya a településen	Prevenációs előadások szervezése gyermekeknek
Idősek	Az idősek hajlamosabbak elhanyagolni az egészségüket	Egészséges életmódra vonatkozó előadások szervezése, tanácsadás
Nők	Kisgyermekes anyák elhelyezkedésének segítése	Családbarát munkahelyek felkutatása
Fogyatékkal élők	Az évente szükséges szűrővizsgálatokra nagyon nehézkesen vagy egyáltalán el sem jutnak.	Falugondnoki szolgálattal történő szállítási lehetőség felajánlása számukra.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Rendszeres programok, szakkörök hiánya	Programok biztosítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és magyarok békés együttélése magától értetődő. Ahol egyenlő esélyekkel indulhatnak, megkülönböztetés nélkül minden területen.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megtalálják kitörési pontjukat nehéz helyzetükből és életkörülményeik javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek békés, boldog gyermekkorhoz való jogát és hogy olyan településen nőjenek fel, melyre évek múltán is büszkék lehetnek.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök helyzetére, amiben csak tudjuk, segítjük a község egyedülálló idős lakosságát.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy diszkriminációmentesen élhessenek a településen.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetének minél mélyebb megismerésére, életminőségének javítására.

Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Programok, szakkörök szervezése	A rendszeres programok, szakkörök biztosítása által erősíthetjük közösségi összetartozás érzését a lakosokban.	Közösségi élményeket adni, összetartozás érzését erősíteni a lakosokban.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Lakosság érdeklődésének felkeltése Szakkörök megszervezése és biztosítása rendszeres időközönként	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	Lakosok közösségi összetartozás érzésének erősödése	Pénzügyi erőforrások, 2-3 fő szervező, helyszín biztosítása	5 év	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Lakásfenntartás nehézségei, anyagi gondok	A településen élő alacsony jövedelemmel rendelkező személyek anyagi helyzetük miatt nehezen tudják fenntartani a lakásukat, ellátni magukat. A tüzelő megvásárlása is gondot jelent számukra, az önkormányzat a tüzelő támogatással nyújt segítséget nekik.	A településen élő alacsony jövedelemmel rendelkező személyek segítése.	Helyi rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030)	A program konkrét eredménye, hogy a krízishelyzetbe került emberek segítséget kapnak és érzik, hogy támogatják őket. Megfelelő tájékoztatás a jogosultság lehetőségéről.	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	Minél több anyagiilag rászorult család részére történő segítségnyújtás.	Önerő, pályázati forrás, cselekvőképes közösség, 1 fő szervező	5 év	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Prevenációs előadások gyerekeknek	Fontosnak tartjuk a gyermekeknek szóló prevenációs előadásokat. Hiszen már gyerekkorban szükséges őket a jó irányba terelni,	A gyermekek megfelelő tájékozottsággal rendelkezzenek, ismereteik bővítése azzal kapcsolatban, hogy mi a helyes	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032.)	Megfelelő intézmények felkeresése, kapcsolatfelvétel Gyermek érdeklődésének felkeltése ezzel a témával	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	Gyermekek és szülők elégedettsége	Pénzügyi erőforrások, 1 fő szervező, helyszín biztosítása	Sikeres érdeklődéskeltés esetén hosszú távú	Nem releváns

*Karakószörcsök Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028*

		megértetni velük, mi a helyes és mi helytelen és veszélyes.	és mi nem. Célunk, hogy becsületes, tisztességes felnőttekké váljanak.			kapcsolatosan Előadások megtartása						
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Kisgyermekes anyák elhelyezkedésének segítése	Fontosnak tartjuk a kisgyermekes anyukák elhelyezkedésének kérdését.	A nők könnyebben tudjanak munkát vállalni a kisgyermekük mellett, ezzel segítve azt, hogy több jövedelemhez jussanak, és így fenn tudják tartani családjukat.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Családbarát munkahelyek együttes feltérképezése a környező településeken, velük való kapcsolatteremtés, ezáltal megkönnyítjük a településünkön élő anyukák helyzetét.	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	20. Kisgyermekes anyukák elégedettsége	Pénzügyi erőforrások, 2-3-fő szervező	5 év	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Az idősek és az egészséges életmód	A településen és 60 év feletti emberek a kevés információ miatt nem fordítanak elég figyelmet egészségük megőrzésére, javítására, tehát hajlamosak elhanyagolni az egészségüket.	Az idősek egészségügyi állapotának javítása. Cél, hogy szűrővizsgálatokon minél többen vegyenek részt, időben feltárássra kerüljenek a betegségek, hogy időben gyógykezelhessék őket szükség esetén.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Igényfelmérés az idősek körében, érdeklődés felkeltése Helyszín biztosítása, Szakemberek felkérése, Előadások, vizsgálatok szervezése, Idősek tájékoztatása az előadásokról, vizsgálatokról	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	20. Idősek egészségének javulása	Pénzügyi erőforrások, megfelelő helyszín, 1 fő szervező	5 év	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fogyatékkal élők szűrővizsgálatokra történő eljuttatásának segítése	Kiemelten fontosnak érezzük a fogyatékkal élők mindennapjainak való megkönnyítését, életük segítségét ott, ahol csak tudjuk.	A fogyatékkal élők életének megkönnyítése, egészségügyi állapotuk folyamatos ellenőrzése a szűrővizsgálatokra való eljutás által.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Fogyatékkal élők személyek feltérképezése, akik igénybe vennék a szolgáltatást Egészségügyi intézménnyel történő kapcsolatfelvétel Utazás megszervezése	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	20. Fogyatékkal élők elégedettsége, egészségügyi állapotuk javulása	Pénzügyi, pályázati erőforrások, 1-2-fő szervező, egészségügyi intézmények ügyintézői	5 év	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

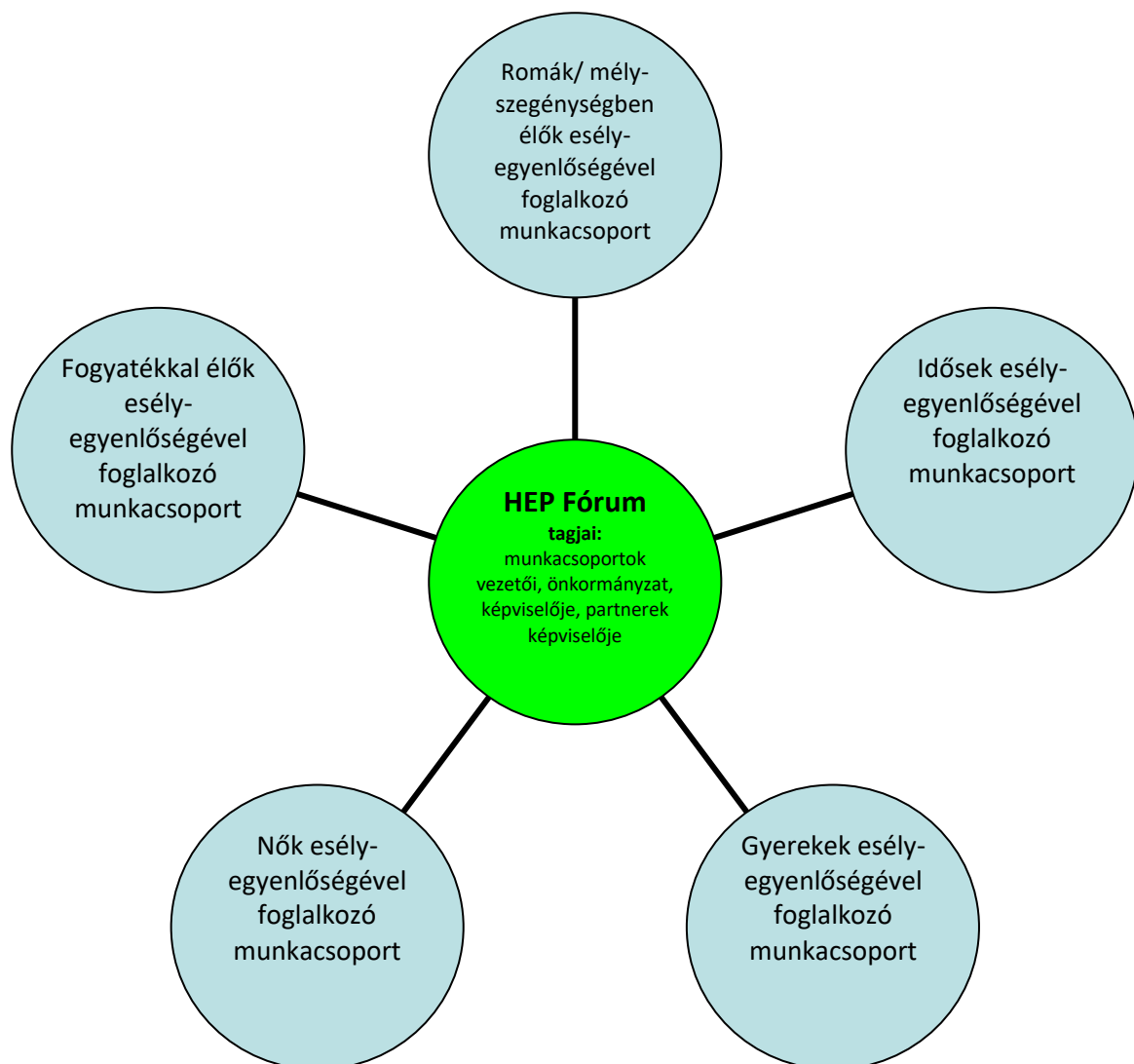
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Karakószörcsök Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Karakószörcsök község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

.....

Aláírás

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Karakószörcsök Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Karakószörcsök község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 33/2023.(XII.23.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum 2023. 11. 27.

Aláírás

Szám: Ke/19-26/2023.

K I V O N A T

Karakószörcsök Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. november 23-án
(csütörtök) 16,00 órakor megtartott nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

33/2023. (XI.23.) határozat

Karakószörcsök Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Karakószörcsök Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2023-2028) elfogadja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a jegyzőkönyv mellékletét képezi

Kmft.

Honvédő Szandra sk.
polgármester

Szarka Gyula sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:
Kerta, 2023. november 23.

Szarka Gyula
jegyző megbízásából:

Kovács Tiborné Kajdi Renáta
főtanácsos

